

Azərbaycan Respublikası adından

QƏRAR

Bakı şəhəri

İş № 2(102)-1074/2019

15.02.2019

ALİ MƏHKƏMƏ

**Azərbaycan Respublikası adından
Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin
Mülki Kollegiyasının**

Q Ə R A R İ

15 fevral 2019-cu il

İŞ№2(102) 1074

Bakı şəhəri

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin mülki kollegiyası, hakimlər Əliyev Ələsgər Əliabbas oğlunun sədrliyi və məruzəsi ilə, X3, İbayev Vəfəddin Ələm oğlundan ibarət tərkibdə, məhkəmə iclas katibi X4, Cavabdeh, vəkili X1 iştirakı ilə,

İddiaçı Cavabdeh qarşı evə köçürülmə tələbinə dair mülki iş üzrə Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin MK-nın 18 sentyabr 2018-ci il tarixli qətnaməsindən cavabdeh X tərəfindən verilmiş kassasiya şikayətinə açıq məhkəmə iclasında baxaraq

MÜƏYYƏN ETDİ:

Bakı şəhəri Suraxanı Rayon Məhkəməsinin 18 may 2018-ci il tarixli qətnaməsi ilə (hakim R.Həsənov) İddiaçı Cavabdeh qarşı evə köçürülmə tələbinə dair iddiası təmin edilmiş, İddiaçı uşaqları 28.06.2009-cu il təvəllüdü X2 və 14.07,2013-cü il təvəllüdü X5 ilə birlikdə qeydiyyatsız yaşadığı Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu, Zığ qəsəbəsi, Nizami küçəsində yerləşən fərdi evə köçürülməsi qət edilmişdir.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin MK-nın 18 sentyabr 2018-ci il tarixli qətnaməsi ilə (sədrlik edən R.Qurbanov, hakimlər E.Nəbiyev və A.İmanov) Suraxanı Rayon Məhkəməsinin 18 may 2018-ci il tarixli qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

KASSASIYA ŞİKAYƏTİNİN DƏLLİLƏRİ

Cavabdeh X kassasiya şikayəti ilə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi MK-ya müraciət edərək şikayətini onunla əsaslandırmışdır ki, apellyasiya instansiyası məhkəməsi işə mahiyyəti üzrə baxarkən və qətnamə çıxararkən Azərbaycan Respublikası mülki və mülki prosessual qanunvericiliyinin tələblərini pozmuş, iş üçün əhəmiyyət kəsb edən bütün faktiki halları aydınlaşdırmamışdır. Ona görə də Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin MK-nın 18 sentyabr 2018-ci il tarixli qətnaməsinin tamamilə ləğv edilməsini və işi yenidən baxılması üçün apellyasiya instansiyası məhkəməsinə göndərilməsini xahiş etmişdir.

Hüquqi məsələlər:

İddiaçı Cavabdeh qarşı iddia ərizəsi verərək, uşaqları 28.06.2009-cu il təvəllüdü X6 və 14.07,2013-cü il təvəllüdü X5 ilə birlikdə qeydiyyatsız yaşadığı Bakı şəhəri,

Suraxanı rayonu, Zığ qəsəbəsi, Nizami küçəsində yerləşən fərdi evə köçürülməsi barədə qətnamə qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

İş üzrə mübahisə apellyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən yuxarıda göstərilən qaydada həll edilmişdir.

Məhkəmə kollegiyası iş materiallarını və kassasiya şikayətinin dəlillərini araşdıraraq hesab edir ki, kassasiya şikayəti təmin edilməməli, apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

İşin mübahisə edilməyən hallarına görə tərəflər qeyri-rəsmi nikaha daxil olmuş və həmin nikahdan 28.06.2009-cu il təvəllüdü X6 və 14.07.2013-cü il təvəllüdü X5 anadan olmuşdur. 05.05.2014-cü il tarixdə tərəflər rəsmi nikaha daxil olmuşlar. 2013-cü ildə iddiaçı ilə cavabdeh Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu, Zığ qəsəbəsi, Nizami küçəsində yerləşən evə köçmüşlər və 2018-ci ilin əvvəlinə qədər həmin evdə birgə yaşayaraq ümumi təsərrüfat aparmışlar.

Belə ki, mübahisəli ev Mülki Məcəllənin 180.1 -ci maddəsinin tələblərinə görə özbaşına tikinti hesab edilir. Çünki həmin ev daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydiyyatda alınmamış və onun tikintisi üçün lazımı icazələr alınmamışdır.

Mülki Məcəllənin 180-ci maddəsinin mənasına görə özbaşına tikinti hesab edilən yaşayış evinə hər hansı əmlak hüquqlarının, o cümlədən istifadə hüququnun əldə edilməsi mümkün deyildir.

Bununla yanaşı Mülki Məcəllənin 180-ci maddəsi özbaşına tikinti hesab edilən yaşayış sahəsindən istifadə etməni qadağan etmir, yəni həmin maddədə bunu qadağan edən müddəalar göstərilməmişdir.

Eyni zamanda Mülki Məcəllənin 27.1 -ci maddəsində göstərilmişdir ki, fiziki şəxsin adətən yaşadığı yer onun yaşayış yeri sayılır. Göründüyü kimi özbaşına tikinti olan yaşayış sahəsi də şəxsin yaşayış yeri kimi qəbul edilə bilər.

Apellyasiya instansiyası məhkəməsi düzgün olaraq hesab etmişdir ki, iddianın əsaslı hesab edilməsi üçün mübahisəli evin tərəflərin vəsaiti hesabına əldə edilməsi və ya inşa edilməsi və yaxud yaşayış üçün yararlı vəziyyətə gətirilməsi müəyyən olunmalıdır. Yalnız bu hallar (onlardan biri) təsdiq olunduqda mübahisəli tikilinin faktiki olaraq iddiaçıya məxsus olması müəyyən edilə və ya həmin tikili onun yaşayış yeri kimi qəbul edilə bilər və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 43-cü maddəsinin I hissəsinə əsasən onun iddiası əsaslı hesab edilə bilər.

İşin məhkəmələr tərəfindən müəyyən olunmuş hallarından görünür ki, mübahisəli ev iddiaçı ilə cavabdehin birgə nikahı dövründə təmir edilmiş və kommunal xətlər çəkilərək yaşayış üçün yararlı vəziyyətə gətirilmişdir.

Yuxarıda göstərilənləri, apellyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən qətnamənin ləğv edilməsinə əsas olan maddi və prosessual hüquq normalarının pozuntusuna yol verilmədiyini əsas tutaraq məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, kassasiya şikayəti təmin edilmədən apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Şərh edilənləri və Azərbaycan Respublikası MPM-nin 416, 417, 419-cu maddələrini rəhbər tutaraq məhkəmə kollegiyası

QƏRARA ALDI:

Cavabdeh X kassasiya şikayəti təmin edilməsin.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin MK-nın 18 sentyabr 2018-ci il tarixli qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılsın.

Qərar qəbul edildiyi andan qüvvəyə minir.